

Dejte mi nový prostor, a hnu divadlem

Letošní, v pořadí 14. ročník olomouckého festivalu Divadelní Flora (11.–21. 5.) si zvolil jako podtitul motto Nová klasika. Podle ředitele Petra Nerušila bylo dramaturgickým záměrem nabídnout inscenační počiny výrazných osobností současného divadla – tvůrců, jejichž doménou je především schopnost invenčního uchopení klasické (prozaické i dramatické) látky a její přetavení do životaschopného a moderního jevištního tvaru.

Kromě antiiluzivních činoherních adaptací nabídne letošní Flora také řadu tanečních představení, produkce tzv. nového divadla a samozřejmě i spoustu koncertů a filmů, uvedl dále Petr Nerušil. Řídí festival již deset let, a co se týká dramaturgického cílení na aktuální divadelní tendence, jedná se o jednoho z nejcitlivějších, nejsostifikovanějších dramaturgů u nás. Divadelní Flóra (dále jen DF) se pod jeho vedením stala přehlídkou vskutku soudobých divadelních trendů bez toho, aby festival podléhal plané efektности či dokonce komerčnosti. To však neznamená, že nemá ambice stát se divácky atraktivní přehlídkou toho „nej“ u nás i ve světě. Svědčí o tom mimo jiné i aktuální divadelní či společenské téma rozkrývající podtituly jednotlivých ročníků DF. Ten letošní se však, co se týká zvoleného motta, příliš netrefil. To „nové“ se neodehrávalo na poli adaptací klasických titulů či látek, ale – jak se ukázalo – podstatný pro „nové“ vyznění toho kterého díla a přístup k divadlu byl především netradiční divadelní prostor. Daleko přesnější charakteristika letošního ročníku by zněla: Dejte mi nový (ve smyslu divadelním provozem dosud nezatížený) prostor, a hnu divadlem.

Divadlo K3

To hlavní z hlediska „nového divadla“ se odehrávalo na půdě – a to doslova – nedávno (nádherně) zrekonstruované barokní budovy bývalého jezuitského konviktu, jež je součástí Univerzity Palackého, a ve stanu stojícím na konviktském nádvoří. Na půdě vznikl během nedávné rekonstrukce Konviktu víceúčelový komorní prostor – Divadlo K3 – se svébytnou atmosférou danou ústrojným spojením zemité archaičnosti – reprezentované jak samotným místem původního barokního komplexu, tak i dřevěnými střešními trámy, jež diváky obklopují – s technickou účelovostí moderního sálu typu „black box“ adaptabilního pro různé typy divadelních a hudebních produkcí. Je velmi dobře vybaven, takže v něm vyznějí i náročné – co se týká svícení a hudby – projekty současného performing arts. Dva takové zde představila největší zahraniční hvězda letošního ročníku DF, švédská tanečnice a choreografka Charlotta Öfverholm (rozhovor s ní přinášíme na str. 12). Se starší inscenací – Lynn – hostovala již před třemi lety v Praze na festivalu Farma 2007. Je to její dosud nejúspěšnější práce. Syrovými, až brutálními prostředky fyzického divadla, kdy si například dřevěnými kolíčky na prádlo „poštípe“ svůj obličej a vytvoří tak děsivou masku, zachycuje šílenství a běsy ženy, jež ve snaze být věčně mladá destruuje své tělo, vyzývavě se líčí a převléká do nevhodně dívčích šateček. Druhá inscenace Charlotty Öfverholm měla na festivalu světovou premiéru. **Pas de deux sans toi** (Pas de deux bez tebe) pokračuje ve stylu jejích předchozích prací. Tématem je láska a rozchody ženy s mužem a vzájemné fixace na sebe. Jevištním partnerem Öfverholm je v této produkci statný performer, především muzikant (harmonika) a zpěvák Lindy Larsson. Na jeviště vždy vchází jako mužský deus ex machina, jako zhmotnění snů a fobií ústřední hrdinky. Jednou jí celou zlíbá a fyzicky (téměř) sežere, podruhé s ní nekomunikuje, pak ji znásilní, jindy je jí sám znásilněn a nakonec s ní smýká po podlaze. Öfverholm jej vábí, agresivně napadá, leze po něm i jej od sebe odvrhne. To vše za použití maximálně syrových prostředků fyzického divadla, v němž je ale i prostor pro jízlivý humor a ironii. Dění na jevišti i samo téma lásky navíc komentuje a s diváky o něm komunikuje. Inscenace

jistě ještě dozná změn (premiéra doma ve Švédsku bude prý doplněna na závěr filmem), již dnes ale lze říci, že Olomouc zažila jeden z inscenačních vrcholů letošního tanečního divadla v Evropě.

I další produkce v Divadle K3 nesly pečeť experimentu a novátorství. Silný dojem zanechaly dva večery věnované tvorbě nastupující generace tanečního divadla – intimní **Spleen** izraelského choreografa Edana Gorlického, minimalistické sólo Rumuna Cornelia Ganey **Fragments of a Minor Shift** a výbušné duo brazilského choreografa Fernanda Martinse **Behind the Clothes** – vše přivezené z nizozemské taneční platformy Random Collision Groningen. Hledáním „nové“ tělesnosti se prezentovala i maďarská choreografka Marta Ládjánszki a soubor L1 v duetu **Still**, či třetí, závěrečný díl projektu jihokorejské choreografky Ji Eun Lee **Blame Me** připravený s mladičkým československým dívčím triem (post)moderního tance ME-SA.

Atrium

V komplexu Konviktu se ale nehrálo jen v Divadle K3. V proskleně chladné zastřešené dvoraně uvedl mnichovský choreograf Stefan Deher fragment své nedokončené spolupráce s hamburskou choreografkou Victorií Hauke nazvaný **Superimposing**. Záměrně formou a pohybovými prostředky banální, vysoce intimní a zřejmě ironicky míněné sólo, pozoruhodné především tím, že do něj živě zapojil zápas volejbalového týmu místních dorostenek.

Šapitó

Výrazným inovačním prvkem letošního ročníku byly filmové produkce v konviktském filmovém sálu a především divadelní představení a koncerty v cirkusovém šapitó postaveném na nádvoří Konviktu. Adéla Stodolová zde poprvé představila svůj – ve výsledku zatím rozpačitý – projekt pro pět performerů na téma klaunství **Jokey Killers**, s kterým jí režijně vypomáhalo duo Skutr a který poté reprezentoval (s řadou dalších českých performančních aktivit) Českou republiku na Světové výstavě v Šanghaji. Jelínkovo Divadlo Dno přehrál v šapitó své tři shakespearovské variace, Divadlo Vosto5 zde potřetí (po pražské premiéře a jednom československém uvedení) vyzkoušelo svůj **Teatromat** a studenti KALD DAMU hráli ztřeštěné pohádky pro děti i dospělé. V noci ve stanu nebo na vedle stojícím venkovním jevišti vystupovaly kapely, jež jsou „in“ (MidiLidi, OTK, Kazety), DJ's pouštěli muziku, pilo se borůvkové pivo a diskutovalo a tančilo se až do brzkých rán.

Moravské divadlo

Nezbývá mi zde místo na hlavní, „kamenné“ jeviště Moravského divadla. Prezentovala se na něm řada ceněných inscenací českého (**Hamlet** Husy na provázku, **Vojcek** Divadla na Vinohradech, **Cikáni** Slovákého divadla UH, **Divoká kachna** DPB Ostrava – o všech jsme v Dn psali) a slovenského (cenou Dosky 2009 za hudbu – Marián Čekovský – ověčená Eurípidova **Medeia** Štátneho divadla Košice v úpravě a režii Michala Vajdičky) divadla poslední sezony. Domácí scéna zde v rámci DF uvedla svého Macbetha a premiéru (bohužel inscenačně zcela pomýlené) adaptace fantasy próz Terry Pratchetta **Muži ve zbraní**. V porovnání s děním v Konviktu však uhlazené Moravské divadlo působilo jako nevstřícné monstrum z dob, kdy ještě v divadlech dávali dinosauři dobrou noc. A dovezená – byť kvalitní – představení tak i dopadala.

Ještě jedním primátem se letošní DF mohl pyšnit. O festivalovém dění poprvé ve své historii Divadelní noviny denně referovaly. Na internetových stránkách DN jste si mohli číst reportáže Vojtěcha Varyše. Dostupné jsou tam stále.